

Reactie Kamerbrief Vekeersveiligheid elektrische fietsen en lichte elektrische voertuigen (d.d. 28.08.2025) BOVAG – Fietzersbond – ANWB - RAI Vereniging

BOVAG, Fietzersbond, ANWB en RAI Vereniging onderschrijven volledig de urgentie van de verkeersveiligheidsproblematiek rond fatbikes en in het bijzonder opgevoerde illegale fatbikes. Het aantal incidenten is talrijk en de overlast is groot en vraagt om efficiënt, gedragen beleid om deze trend te breken. De aangekondigde en zeer vergaande maatregel van een leeftijdsgebonden helmplicht (tot 18 jaar) voor elektrische fietsen is echter geen effectieve maatregel voor de aanpak van het onderliggende probleem: probleemgedrag op illegale en opgevoerde fatbikes worden hier niet mee aangepakt.

Het is teleurstellend dat deze koerswijziging door de minister uit de lucht komt vallen, zonder voorafgaande consultatie van maatschappelijke partners of reflectie op bestaand beleid. Daarmee dreigt zorgvuldig opgebouwd draagvlak verloren te gaan, terwijl de kern van de problematiek – een overvloed aan illegale en/of opgevoerde fatbikes en gebrekkige controle – ongemoeid blijft.

Helmplicht voor elektrische fietsen: draagvlak ontbreekt

Onderzoek van I&O Research (2021), uitgevoerd in opdracht van BOVAG, Fietzersbond, ANWB en RAI Vereniging, laat zien dat een ruime meerderheid van de Nederlanders tegen een helmplicht is, ook wanneer specifiek gevraagd wordt naar elektrische fietsen. Probleemgebruikers, de primaire doelgroep, staan hier het meest negatief tegenover. Een generieke helmplicht zal het fietsgebruik daardoor remmen. Dat is ongewenst. Maatregelen zonder draagvlak onder gebruikers leiden bovendien tot lage naleving en geringe effectiviteit.

Handhaving moet gericht zijn op illegale en/of opgevoerde fatbikes en het gedrag van fatbikers

De huidige veiligheidsproblemen rond fatbikes komen voort uit illegale opvoersetjes, malafide importproducten en gedrag van probleemgebruikers met deze fatbikes. Een helmplicht voor legale elektrische fietsen pakt dit probleem niet aan. Het effect is ontmoedigingsbeleid richting bonafide gebruikers van e-bikes en producenten, terwijl handhaving op illegale fatbikes en gedragingen de echte sleutel.

Op dit moment is de controlefunctie op illegale fatbikes aan de voorkant onvoldoende door een gebrekkige samenwerking van instanties rondom de import en onvoldoende handhaving op de bestaande eisen, waardoor deze fietsen makkelijk Nederland binnen komen en verkrijgbaar zijn. In de handhaving op de weg heeft de politie momenteel haar handen al vol aan het controleren van opgevoerde e-bikes en fatbikes. Indien er een helmplicht voor minderjarigen aan wordt toegevoegd, betekent dat een zeer arbeidsintensieve maatregel bovenop de huidige prioriteiten.

Ondoelmatigheid van de maatregel

De RAI Vereniging, BOVAG en de Fietzersbond vinden een leeftijdsgebonden helmplicht tot 18 jaar voor e-bikes ondoelmatig. Het doel van de maatregel zou moeten zijn om (illegale) opgevoerde fatbikes aan te pakken en het gedrag van probleemjongeren. Daar zit immers het probleem van gevoelde overlast en aantallen slachtoffers. Deze generieke maatregel gaat echter zijn doel voorbij.

Effectievere alternatieven

Er zijn kansrijke alternatieven die wel bijdragen aan de fietsveiligheid:

- Voer striktere handhaving in op illegale import aan de voorkant, zorg voor een beter afgestemde samenwerking tussen de NVWA, ILT en Douane.

- Handhaaf op de bestaande eisen zoals de Europese CE-markering.
- Onderzoek daarnaast de mogelijkheden voor het aanscherpen van de technische eisen (zoals op de aandrijving) met als doel te voorkomen dat inferieure en gevaarlijke fatbikes op de markt verschijnen.
- Kom met de uitwerking van een algeheel opvoerverbod, zodat deze handeling te allen tijde verboden is en dit de fietsveiligheid verbetert.
- Intensiveer de handhaving op opgevoerde fatbikes en breng in kaart hoe dit nog doelmatiger en effectiever kan.
- Laat gemeenten probleemgebruikers harder aanpakken met striktere handhaving en begeleiding.
- Versterk bewustwording onder alle leeftijdsgroepen via vrijwillige fietshelm campagnes als 'Het kan hard gaan' zoals eerder is afgesproken

De elektrische fiets is de afgelopen decennia een van de grootste succesverhalen van Nederland. Met de e-bike hebben we miljoenen mensen extra mobiliteit en gezondheid gebracht. Laten we dat succes niet ondermijnen met generieke, onvoldoende doordachte maatregelen.

De verkeersveiligheid moet beter. Maar dat bereiken we alleen door de kern aan te pakken: illegale producten van de markt weren, gedrag positief beïnvloeden en veilige infrastructuur realiseren.

Hartelijke groet,

Peter Niesink – BOVAG

Marga de Jager – ANWB

Esther van Garderen – Fietzersbond

Fries Heinis – RAI Vereniging